

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Нови Сад

ПРИМЉЕНО:	23 ОКТ 2007
ОРГАНИЗЈЕД:	БРОЈ
0603	126/17

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. 19.09.2007. године, Наставно-научно веће Природно-математичког факултета на својој десетој седници именовал је Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

2. У комисију се именују:

- 1) др Јован Ромелић, редовни професор ПМФ у Новом Саду, председник, изабран у званије редовног професора 04.04.2000. године, за област Друштвена географија;
- 2) др Снежана Бесермењи, ванредни професор ПМФ у Новом Саду, ментор, изабрана у звање ванредног професора 01.04.2004. године, за област Друштвена географија;
- 3) др Мила Павловић, редован професор Географског факултета у Београду, члан, изабрана у звање редовног професора 01.07.2001. године, за област Регионална географија;

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. мр Селим Смаил Шаћировић
2. 10.04.1958. година, Камиње, Нови Пазар, Србија
3. 18.01.2004, Економске функције и урбана трансформација Новог Пазара
4. Магистар географских наука

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

“ТУРИСТИЧКА ВАЛОРИЗАЦИЈА НОВОПАЗАРСКОГ КРАЈА”

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација је написана на 200 страна, садржи 13 поглавља, 30 табела, 7 карти, 57 слика и 24 графика. Литерарни извори 103. Поглавља докторске дисертације су тематски означена следећим насловима: Увод. Досадашња истраживања. Туристичко-географски положај (Географски положај, Туристички положај). Природне вредности (Основе геолошких односа, Рельеф као туристичка вредност, Климатске одлике, Хидролошке одлике, Педолошки покривач, Биогеографске одлике, Туристичка

валоризација природних карактеристика). Друштвено-географске карактеристике (Основне етнодемографске и просторно-демографске карактеристике, Динамичне промене у становништву од 1948-2002.). Насеља (Нови Пазар, Сјеница, Тутин). Антропогене туристичке вредности (Археологија, Средњевековни споменици, манастири, стара утврђења, Културно-историјски споменици исламске архитектуре, Туристичка валоризација антропогених карактеристика). Материјална основа (Хотелијерски и ресторански објекти, Оцена вредности материјалне основе туризма). Туристички промет (Врсте туристичког промета, Екотуризам, Екскурзиони туризам, Транзитни туризам и краћи излетнички боравци, Сеоски туризам). Животна средина (Квалитет ваздуха, Квалитет воде, Загађење и девастација земљишта). Облици заштите природе. Защита и могућност природног обнављања туристичко-еколошких вредности. Правци примене социо-културне одрживости туризма. Општа оцена могућности развоја туризма.SWOT-анализа.

В ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У докторској дисертацији је дат преглед туристичких ресурса Новопазарског краја, кроз анализу природних и антропогених вредности, за које је уједно изведена и туристичка валоризација. Туристичка вредност и значај природних карактеристика општина Нови Пазар, Сјеница и Тутин, изведена је уз вредновање општих својстава, специфичних својстава, атрактивност поједињих елемената, могућност њиховог туристичког искоришћавања и садашња конкурентност на туристичком тржишту. Такође је изведена и туристичка вредност и значај антропогених карактеристика општина Нови Пазар, Сјеница и Тутин. У наведеним општинама, као основне антропогене карактеристике су наведена археолошка налазишта, просторне културно-историјске целине, установе културе, спомен обележја и амбијенталне целине, за које је су вреднована општа својства, специјална својства, атрактивност, корисност и конкурентност. На основу вредновања наведених критеријума изведена је општа вредност и туристички значај антропогених вредности. Да би се извела општа оцена могућности развоја туризма у Новопазарском крају, изведена је општа оцена могућности развоја туризма у општини Нови Пазар, Сјеница и Тутин. Општа оцена је истакла регионални и национални туристички значај туристичких ресурса, при чему су изведене предности и недостаци развоја туризма у Новопазарском крају.

Докторска дисертација је за развој туризма у Новопазарском крају, као предности навела добар туристичко-географски положај, добар микролокацијски положај и приступачност најатрактивнијих локалитета, амбијент, повољни климатски услови у одређеним годишњим добима, богатство биљног и животињског света, лековите воде и језерске акомулације, богатство културно-историјских споменика.

Као слабе тачке за развој туризма у Новопазарском крају наведени су: непостојање јасне визије управљача, као и државе о туристичком активирању овог простора, недовољан квалитет туристичких производа и програма, стање смештајних капацитета, недостатак одређених спортско-рекреативних садржаја, неискришћеност простора, слаба туристичка опремљеност, непостојање туристичке агенције, неактивност општине у оквиру туристичке валоризације Новопазарског краја и слаба маркентишак активност.

У дисертацији, као шансе за развој туризма из окружења наведене су: широка контрактивна зона, све већа урбанизација у градовима, веома атрактивна сеоска насеља у Новопазарском крају, уклопљеност у туристичко богатство и производња здраве хране.

Као претње из окружења за развој туризма у Новопазарском крају наведене су: све већа урбанизација руралне средине, даља деградација од стране индустрије и других чинилаца, некултура у понашању учесника у туризму у заштићеним природним добрима и слаба куповна моћ грађана.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА:

- Шаћировић С.Себечевац Ф. (1995): Насељ Новопазарског краја. Мрљеш, Београд.
- Шаћировић С.Себечевац Ф. (1996): Дуга пољана. Мрљеш, Београд.
- Шаћировић С. (2002): Сјеница, Географска енциклопедија насеља Србије, књига 4. Географски факултет, Београд, страна 22-44.
- Шаћировић С. (2002): Тутин, Географска енциклопедија насеља Србије, књига 4. Географски факултет, Београд, страна 178-195.
- Шаћировић С. (2005): Економско-географски потенцијали развоја Новог Пазара и Околине, Србија и савремени процеси у Свету. СТР „Жиг“, Земун.
- Шаћировић С. (2005): Туристички водич кроз Нови Пазар. Ина дизајн, Нови Пазар.
- Шаћировић С. Шеховић (2007): Картографски приручник за наш крај за основце, Приручник, у штампи.
- Шаћировић С. (2007): Монографија Новпазарског краја. Мерак, Нови Пазар, у штампи.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу изведене туристичке валоризације, уочава се да је општи туристички значај Новопазарског краја регионалног ранга, мада антропогене и природне вредности имају национални значај, а у оквиру њих, како је истакнуто, постоје објекти који имају и међународни значај. Основни недостатак се огледа у слабијем квалитету путева, који воде до места са значајним туристичким вредностима, мада је правац пружања мреже повољан, као и веома слаба рецептивна основа туризма. Превазилажењем ових недостатака, новопазарски крај може стећи одговарајући имиџ у туризму Републике Србије.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У докторској тези кандидат је применио класичан географски метод истраживања, комбинујући га са методама туристичке валоризације. Методолошки поступак валоризације је обухватио неколико фаза обраде, а у конкретном случају то су: одабир и дефинисање туристичког простора, инвентаризација туристичког потенцијала, одабир елемената који ће обухватити валоризацију, истицање

специфичних туристичких вредности које су погонске на туристичком тржишту, одређивање којим туристичким потребама треба прилагодити понуду, интеграција производа и уређење простора у складу са наменом.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. Дисертација је написана у складу са образложењем датом у пријави теме.
2. Дисертација садржи све битне елементе, које поставља савремена методологија туристичко-географских истраживања одређеног краја, да би се спровела туристичка валоризација.
3. Дисертација представља прво туристичко – истраживање Новопазарског краја у целини. Спроведен је инвентар свих постојећих туристичких ресурса, а затим је извршена њихова туристичка валоризација. Истакнуте су предности и недостаци за развитак туризма у Новопазарском крају.

X ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене, комисија предлаже да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана.

КОМИСИЈА:

др Јован Ромелић, редован професор,
ПМФ у Новом Саду, председник

др Снежана Бесермењи, ванредни професор,
ПМФ у Новом Саду-ментор

др Мила Павловић, редовни професор,
Географског факултета у Београду-члан